

lærlingeforholdet på længere sigt behandlede af lærlingekommissionen.

Lærlingekommissionen har afgivet betænkning den 11. november 1955 bl. a. indeholdende udkast til en ny lærlingelov.

Nærværende forslag til lov om lærlingeforholdet hviler i det hele på lærlingekommissionens udkast. Der er nedenfor redegjort for de enkelte punkter, hvor nærværende lovforslag afviger fra kommissionens udkast.

Ved fremsættelsen af nærværende lovforslag har man — også under hensyn til de kommende store årgange af unge — i overensstemmelse med kommissionens synspunkter haft opmærksomheden henvendt på ønskeligheden af at undgå bestemmelser, som kunne befrygtes at medføre tilbageholdenhed fra mestrenes side med at antage lærlinge. Forslaget bygger iøvrigt på en principiel opretholdelse af mesterlæren, dog således, at man herved har tilstræbt en effektivisering og forbedring af lærlinguddannelsen.

Idet iøvrigt henvises til bemærkningerne til de enkelte paragraffer skal følgende vigtigere spørgsmål fremdrages:

Den nugældende *aldersgrænse* med hensyn til pligten til oprettelse af lærekontrakt er foreslået forhøjet fra 18 til 19 år. At således yderligere en årgang unge inddrages under lovens sociale og uddannelsesmæssige beskyttelsesregler harmonerer med, at skolegangen nu i almindelighed påbegyndes og afsluttes senere end hidtil. Samtidig foreslås, at en del af lovens bestemmelser, navnlig vedrørende selve uddannelsen, også skal finde anvendelse på aftaler om læreforhold, der indgås med personer over 19 år.

Der foreslås en vis udvidelse af *lovens område*, således at pligten til at oprette lærekontrakt gælder enhver virksomhed, i hvilken der udføres fagligt arbejde, idet den nugældende begrænsning, at pligten til at oprette lærekontrakt kun påhviler næringsdrivende, foreslås ophævet. De ved loven af 1937 indførte specialarbejderkontrakter foreslås afskaffet, idet de i praksis kun har været brugt i meget ringe omfang, ligesom forslaget ikke opretholder den arbejdsgiveren påhvilende pligt til at give disse arbejdere adgang til undervisning. I bemærkningerne til § 1, hvortil henvises, er afgrænsningen af lovens område nærmere omtalt.

Uddannelsen. Som noget nyt foreslås, at der for alle fag skal fastsættes uddannelsesregler, medens dette efter den nugældende lov er frivilligt. For fagene inden for håndværk og industri fastholdes, at aflæggelse af svendep prøve eller anden godkendt prøve er obligatorisk, medens spørgsmålet om, hvorvidt der inden for kontor-, butiks- og handels-

fagene bør godkendes en fagprøve, foreslås overladt til de faglige udvalgs afgørelse. For disse fags vedkommende gøres udlevering af lærebrev betinget af, at lærlingen har bestået handelsmedhjælpereksamen eller en tilsvarende eller mere omfattende prøve.

For at forøge de unges mulighed for at få en lærlinguddannelse åbner lovforslaget adgang til at indføre *værkstedsskoler*, hvor såvel den praktiske som den teoretiske uddannelse finder sted på skolen. I overensstemmelse med ønsket om at give fagene den størst mulige selvbestemmelsesret, vil en sådan ordning imidlertid kun kunne indføres efter indstilling fra det faglige fællesudvalg og efter anbefaling af lærlingerådet.

Med hensyn til *skoleundervisning* som supplerende af mesterlæren foreslås denne i modsætning til de nugældende regler gjort *obligatorisk, uanset afstanden* til den nærmeste faglige skole.

Med hensyn til *handelskolernes* undervisning for handels-, kontor- og butikslærlinge har man ikke fundet grundlag for at stille forslag om principielle ændringer.

For så vidt angår *håndværk og industri* har man lagt særlig vægt på det ønskelige i, at undervisningen finder sted i *fagklasser* for lærlinge fra samme eller beslægtede fag og gives særskilt for lærlinge på samme uddannelsesstrin. Endvidere har der i stigende grad vist sig behov for *supplerende praktisk uddannelse på skole* ved siden af den teoretiske uddannelse. Forslaget understreger denne tendens, ligesom forslaget peger på *forskoling* som særlig egnet til at skabe gode forudsætninger for en heldig gennemførelse af en faglig uddannelse.

Indførelse af fagklasseundervisning for lærlinge inden for håndværk og industri vil i en vis udstrækning efterhånden medføre, at undervisningen henlægges til *centralskoler*, og dette rejser i sig selv på grund af de længere afstande spørgsmålet om overgang til dagundervisning.

Spørgsmålet om indførelse af obligatorisk *dagskoleundervisning* har iøvrigt været gjort til genstand for en indgående drøftelse i lærlingekommissionen, og der har været altovervejende enighed om, at fordelene ved gennemførelsen af dagundervisning på de faglige skoler må antages at overstige ulemperne herved i en sådan grad, at flertallet har ment at kunne foreslå en overgang til obligatorisk dagskole, således at undervisningen snarest og senest 8 år efter lovens ikrafttræden normalt skal gives som dagundervisning og slutte senest kl. 18. Nærværende lovforslag slutter sig hertil.

I forbindelse med spørgsmålet om indførelse af dagskole bemærkes, at den normale *ugentlige*